

Rijen - Maria Magdalenakerk • Hoofdstraat 60

Op de plaats en de fundering van het eerste oude kerkje werd een grote nieuwe neo-gotische kerk gebouwd. De eerste steen werd gelegd op 15 maart 1905 en de plechtige inwijding vond plaats op 29 mei 1906. In 2004-2005 heeft de parochiegemeenschap van Rijen de kerk opgeknapt en opnieuw ingericht. In 2006 bestond de Maria Magdalenakerk 100 jaar.

De moeite van het bekijken waard zijn onder meer: de gebrandschilderde ramen van Weiss; de kruisweg (emaille schilderwerk van Jan Willemen); het hoofdaltaar, gemaakt tijdens de bouw van de kerk; de verschillende altaren, van de heilige familie en van Maria; de beide levensgrote, houten beelden van Maria en Maria Magdalena, staande bij de pilaren van het priesterkoor. Zij zijn in het midden van de 19e eeuw, gemaakt van lindehout.

Riel - H. Antonius Abt • Kerkstraat 3

Hoewel de parochie al sinds 1520 bestaat, is de huidige H. Antonius Abtkerk van recentere tijd. In 1897 werd ze ingewijd en in 1932 uitgebreid met een extra zijbeuk en een nieuw priesterkoor. Het gewelf werd van steen voorzien. De oudste kunstschat is de achtkantige doopvont, waarschijnlijk uit 1519. Uit eerdere kapellen werden ook enkele houten beelden en de communiebank uit de zeventiende eeuw meeverhuisd. Een missiekruis uit 1864 hangt net boven de klapdeuren. De andere beelden, altaren en kruiswegstaties zijn van 1897. Het orgel is afkomstig van het fraterklooster uit Tilburg en werd in 1912 in Riel geplaatst. Het H. Hartbeeld op de hoek Kerkstraat-Goirleseweg is van 1927.

Baarle-Hertog - H. Remigiuserk

• Kerkplein 1

De St. Remigiuserk te Baarle-Hertog is een gotisch gebouw, daterend uit de 16e eeuw. Ze werd in 1951, na verwoest te zijn in 1944, weer opgebouwd. De kerk heeft een aantal eeuwenoude beelden en in de doopkapel een schilderij van de Vlaamse kunstenaar Waterschoot, alsmede een kerstgroep van de Nederlander Petrus Cuijpers. De preekstoel is van eikenhout, voorstellende de prediking van de heilige Franciscus van Assisi en de goddelijke deugden. Het orgel is van 1954, gebouwd door de firma Pels uit Lier, het beeldhouwwerk van Jac de Bresser. Zeer opmerkelijk zijn de 19 glasramen, die tussen 1958 en 1970 werden vervaardigd door de Antwerpse kunstenaar Jos Hendrickx.

Baarle-Nassau - O.L. Vrouw van Bijstand

• Nieuwstraat 14

De huidige kerk werd in 1932 gebouwd en in 1958 vanwege oorlogsschade hersteld, vergroot en voorzien van de huidige toren. Bezienswaardig zijn de drie glas-in-lood ramen die de H. Eucharistie voorstellen en de veertien kruiswegstaties van de hand van Pieter Geraedts. Het orgel van Verschueren werd in 2004 geheel gereviseerd. Op een kleine 2 km van de kerk bevindt zich de St. Salvatorkapel van Nijhoven. Nadat de oude kapel een ruïne was geworden werd in 1930 en de daarop volgende jaren een nieuwe kapel gebouwd en een processiepark aangelegd.

Chaam - Ledevaertkerk (prot.) • Dorpsstraat 1

De maten van deze oude, veldstenen kerk waren oorspronkelijk veel groter dan nu. Toren en schip werden echter zwaar beschadigd in de oorlog en niet meer opgebouwd. De huidige kerk bestaat uit het koor en het transept die waarschijnlijk in de jaren 1460/1470 zijn gebouwd. Het orgel is gebouwd door Van Hirtum (1815) en Van Druten (1895). Bezienswaardig zijn verder o.a. de oude luidklok uit 1392, de preekstoel uit de 17e eeuw (met zandloper), de lezenaar en de doopvont.

Chaam - H. Antonius Abt • Dorpsstraat 48

De huidige kerk heeft zijn oorsprong in het bouwwerk van 1926. Het werd na forse oorlogsschade in 1948 herbouwd en vergroot. Bezienswaardigheden in de kerk zijn de gebrandschilderde ramen van Charles Eijck, de preekstoel van Belgische beeldhouwer H. Peters Ditvoort, de geschilderde kruisweg, afkomstig uit het begijnhof van Turnhout en de diverse houten beelden van de H. Antonius Abt, patroon-heilige van de parochie.

Molenschot - H. Annakerk en H. Annakapel • Kapelstraat 1

De kerk is in 1887 ingezegend. In 1942 is de toren vervangen en ingekort. De klokken zijn van 1948 (de oude waren gevorderd door de bezetter). In 1954 werden twee zijbeuken aangebouwd, eind 2008 begon een ingrijpende restauratie, waarna de kerk opnieuw ingezegend werd (2011). Het interieur is zeer de moeite waard.

De heilige Annakapel staat sinds eeuwen in het centrum van Molenschot als 'het enige gave monument van de streek'. De oorsprong zou teruggaan tot de negende eeuw. De oudste patrones is Maria. Sinds 1844 is de kapel gewijd aan de Heilige Moeder Anna. Het is tot de dag van vandaag een bedevaartsoord. De bekendste gevraagde gunst blijkt uit de spreuk: "Naar Molenschot gaat ieder Anneke om een manneke en ieder manneke om een Anneke."

Ulvenhout - H. Laurentiuskerk • Dorpsstraat 42

Kerk en pastorie neogotisch (1904) ter vervanging van de schuurkerk (1792). In 1963 werd de rijkversierde kerk uitgekleeft en veranderd in een gebouw met een geheel nieuwe schoonheid. Bezienswaardig zijn het moderne hoofdaltaar, het rustaltaar (1963) met godslamp (1873) uit de schuurkerk, het orgel (1808). Verder een kruisweg (1990) met de skyline van Ulvenhout op de achtergrond en een doopvont (1904) met modern deksel. Het geheel wordt versierd met 25 kleurrijke ramen met bijbelse verhalen en legenden. (verrekijker meebrengen!). De Mariakapel is dagelijks geopend. In de pastorie is vanaf 2008 een lunchroom gevestigd, waar u goed een versnapering kunt nemen.

Ginneken - Laurentiuskerk (prot.)

• Duivelsbruglaan 1

Het kerkgebouw is in 1316 als parochiekerk in gebruik genomen, gewijd aan de Heilige Laurentius. Aanvankelijk was de kerk drie-beukig; nadat het schip in de 80-jarige oorlog was opgeblazen, werd de kerk in 1631 door pastoor van Biestraten herbouwd. Maar door geldgebrek bleef het bij één lage middenbeuk van het schip. Na een verzoek aan de Raad van State op 13 maart 1641 werd op zaterdag 27 juni 1648 het kerkgebouw toevertrouwd aan de Hervormden. Na verschillende restauraties door de eeuwen heen, werd de meeste recente grondige restauratie in 1998 voltooid. Bezienswaardig zijn de glas in lood ramen, de doopvont en de preekstoel.

Ginneken - St. Laurentiuskerk (RK)

• Ginnekenweg 33

Nadat de oude Laurentiuskerk in protestantse handen was overgegaan, kreeg Ginneken pas in 1837 weer een rooms-katholiek godshuis, een noodkerk. In 1845 werd haar opvolgster geconsacreerd en in 1902 het huidige gebouw. Cuypers en Stuyt ontwierpen dit markante grensgeval van neo-gotiek en nieuwe kerkelijke bouwkunst. Het harmonieuze interieur is al even rijk als het exterieur, door de toepassing van veelkleurige materialen. Ook na de versobering na Vaticanum II (hoofdaltaar en zijaltaren verdwenen) bleven sacrale sfeer en schoonheid bewaard. Aandacht verdienen de glas-in-loodramen, het rijk beschilderde plafond van de vieringtoren, de taferelen uit het leven van Laurentius op het nieuwe hoofdaltaar (1966).

Bavel - H. Maria Hemelvaartkerk

• Brigidastraat 1

De kerk is in 1886 gebouwd ter vervanging van de middeleeuwse Brigidakerk die stond op het nog bestaande kerkhof. Uit die kerk stamt nog de Godslamp uit 1756 en waarschijnlijk het schilderij van het Ambrosius gilde. Ook het grote Loretorgel uit 1854 is afkomstig uit de oude kerk. Nog dagelijks klinkt uit de toren de oudste luidklok van de Baronie: Brigida uit 1463. Het interieur komt uit het atelier Cuypers-Stolzenberg. De glas-in-loodramen zijn van glazeniers Nicolas en Weiss. De fraaie kruisweg en beelden werden rond 1900 geschonken. De kerk vormt een (rijks)monumentaal ensemble met de muur en kapel op het kerkhof, waar enkele grafstenen van rond 1600 te bewonderen zijn.

ANDERE BEZIENSWAARDIGHEDEN

Chaam

- Heemkundemuseum 'Ledevaart'
- Chaamse kilometer; een 2,5 km lange, culturele wandeling o.l.v. van een gids. Startpunt VVV Chaam

Baarle-Hertog • Baarle-Nassau

- Kaarsenmuseum
- Kapel van Nijhoven en de kapel aan de Turnhoutseweg

Ulvenhout

- Heemkundemuseum Paulus van Daesdonck

Kijk voor de openingstijden op de websites van de VVV's.

OPENBAAR VERVOER

- Arriva buslijn 11 (Breda-Bavel)
- Arriva buslijn 131 (Breda-Tilburg) rijdt via Rijen
- Arriva buslijn 131 (Breda-Tilburg) rijdt via Ulvenhout, Chaam, Baarle-Nassau en Riel
- Arriva buslijn 297 (Oosterhout-Rijen) rijdt via Molenschot

FIETSRUTES

o.a. Bels Lijntje, Kapellentocht Alphen (23 km), Kapelletjesroute Alphen-Chaam (55km), Monumentenroute Gilze-Rijen (32 km)

AFSTANDEN PER FIETS (OVER DE HOOFDWEGEN):

Chaam - Baarle-Nassau-Hertog: 8,5 km
 Baarle - Riel (via Bels Lijntje): 12,5 km
 Ginneken - Ulvenhout - Chaam: 10 km
 Ulvenhout - Molenschot: 9 km
 Ginneken - Bavel - Molenschot: 9,5 km
 Bavel - Molenschot - Rijen: 9,5 km
 Baarle - Kapel van Nijhoven: 2 km

MEER INFORMATIE

VVV Alphen-Chaam

Dorpsstraat 58, 4861 AD Chaam
 T 0161 - 491812
 E info@vvvalphen-chaam.nl

www.vvvalphen-chaam.nl

VVV Baarle-Nassau-Hertog

Nieuwstraat 16, Baarle-Nassau
 T 0031 (0)13 - 507 99 21
 E vvvbaarle-nassau-hertog@hetnet.nl

www.vvvbaarle.nl
 www.groenedriehoek.nl
 www.toerismegrensland.be

Rondje Open Kerk

www.rondjeopenkerk.nl

We danken de gemeenten Alphen-Chaam en Baarle-Nassau voor hun financiële ondersteuning.

De kerken uit de regio heten u gastvrij welkom voor bezichtiging, stilte, gesprek tijdens het

Rondje Open Kerk

U bent van harte welkom op:
 12, 19, 26 juli, 2, 9 en 16 augustus
 (Chaam m.u.v. 26 juli, Laurentiuskerk (Prot.) Ginneken open op zaterdag 15, 22, 29 juli en 5, 12, 19 augustus)

Woensdag van 13.30 u. – 16.30 u.